

Ninni Stabäck och Sigvard Eriksson - om jordens begränsade resurser och vad vi alla kan göra för att bidra till ett mer hållbart samhälle

Ninni och Sigge bor i utkanten av Mariestad och utgör ett av de 10 medverkande hushållen i projektet Klimat- och energismart hemma. Satsningen Unesco Biosfärområde pågår 2023 och innefattar ett föredrag, litteratur, hembesök av en energirådgivare, motivationssamtal och så ställer deltagarna upp i intervjuer. Just att sprida tankar, idéer och insikter är en viktig del av projektet – för att vi på något sätt ska hjälpas åt att söka klimat- och energismarta vägar framåt i biosfärområdet. Paret bor i ett hus från 1700-talet men är på gång med att bygga ett nytt hus i närheten. Inflyttningen är planerad till våren 2024. Och det är just det nya huset som Ninni och Sigvard har siktet inställt på, i samband med projektet Klimat- och energismart hemma. En målsättning är att det nya boendet ska vara självförsörjande på el. Ett ytterligare mål är att kunna förse bilen med el eller vätgas. Huset kommer att förses med solceller och bergvärme.

- Eftersom allt byggs nytt finns stora möjligheter att göra rätt från början, så som att bygga huset i söderläge och uthuset i västerläge, berättar Sigge.
- Sigge är mycket inne på energi- och klimatfrågor och jag hänger med. Det är ju det här med jordens resurser. Vi kan inte ta ut mer, utan vi måste återanvända dem. Det går inte bara att köpa nytt. Vi kan laga saker, reparera och ta hand om det vi har, säger Ninni. Jag handlar till exempel på second hand. Det kan bli kläder och nu senast köpte jag en köttkvarn. Jag har med det tänket hemifrån. Man unnade sig inte så mycket förr, som att gå ut och äta på restaurang. Man fick en begagnad cykel. Det var inget konstigt, det fick alla. Den fostran går aldrig ur. Klart man köper något nytt ibland, men det känns bra när man tar tillvara på sådant som redan finns.

Det finns ett tydligt engagemang hos paret. I trädgården omkring oss finns allt från ängsmark till odlingar och bikupor.

- Här på gården är hållbarheten alltid närvarande. Sigge bygger, svetsar och lagar. Vi tänker oss för när det handlar om elförbrukningen. Jag cyklar så mycket som möjligt. En stor utmaning här på gården är förstås det förändrade klimatet, att det aldrig regnar. Det märks att det har blivit en stor skillnad under de senaste fem åren, med start sommaren 2018.

Jag undrar vilka tips de har till dem som kanske skulle vilja agera mer hållbart, men som nu vill gå

från ord till handling. Ninni tipsar om att tänka efter om det här:

- Transporter – hur mycket använder du bilen? Kan du minska användandet?
- Maten – köp lokala produkter och svenskt kött.
- Sopsortering – det är viktigt att man bryr sig. Är man osäker på hur man ska sortera så finns det jättefin hjälp att få på Bångahagens återvinningscentral.
- Prylar – tänk efter innan du shoppar. Behövs den här prylen? Kan den köpas som second hand istället?
- Nedskräpning i naturen – tänk på både djur och människor. Plast som slängs i naturen hamnar i vattnet. Om var och en tar hand om sitt skräp så blir det stor skillnad.

Ninni berättar också att hon har bokashi kökskompostering, som hon hållit på med några år. Med den skapas näringsrik jord. Det sker genom att samla köksavfallet i en lockförsedd hink. Ninni samlar kaffesump, grönsaks- och fruktskal i den. Hon lägger inte i kaffefiltret och äggskal. För att bokashin ska fungera på rätt sätt tillsätter man ett bokashiströ efter varje påfyllnadstillfälle. När hinken så småningom är fylld ska den stå i fred i två veckor innan man sedan gräver ner innehållet i trädgården någonstans. Ninni beskriver att det är enkelt. Man får bara tänka på att gräva ner det ordentligt för annars tar skatorna hand om det. Väl nedgrävt tar det några veckor innan det omvandlats till fin och näringsrik jord.

Sigge har också tips att dela med sig av:

- Man behöver inte åka på charterresa.
- Ta vara på matresterna!
- Odlar egna grönsaker.
- Ett skafferi i norrläge ger fina förvaringsmöjligheter
- En matkällare ger, även den, bra förvaringsmöjligheter för frukt med mera.
- Låt en äng växa upp i trädgården om du har plats för det. Genom att låta växterna frodas där gynnas pollinatörerna som ju minskat i så stor och allvarlig utsträckning över planeten.

Projektledare,
Sofia Guldbrand
Unesco Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Klimat- och energismart hemma är ett projekt som pågår hela 2023. 10 hushåll runt om i Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner deltar i aktiviteter som lockar till nya hållbara steg framåt. Projektet bygger på samverkan mellan energi- och klimatrådgivningarna i biosfärkommunerna och Unesco Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. Medfinansier är Västra Götalandsregionen.

